

Alþingi, nefndarsvið
Kirkjustræti
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 5. mars 2015
R2015030014/12.8.4

Umsögn ríkisskattstjóra um frumvarp til laga um breytingu á lögum um virðisaukaskatt - 411. mál, þskj. 608.

Ríkisskattstjóri þakkar fyrir tölvupóst sem barst þann 5. mars 2015 þar sem gefinn er kostur á að veita umsögn um ofangreint þingmál.

Í frumvarpinu er lagt til að þjónustu- og vörusala sem stunduð er til að afla fjár til að standa undir kjarnastarfsemi íþróttafélaga verði undanþegin virðisaukaskatti og jafnframt er lagt til að tímabundið skuli endurgreiða íþrótt- og ungmennafélögum þann virðisaukaskatt sem greiddur hefur verið af vinnu manna við nýbyggingu, endurbyggingu og viðhald o.fl. vegna íþróttamannvirkja.

Á 143. löggjafarþingi var lögð fram þingsályktunartillaga um sama efni og af því tilefni sendi ríkisskattstjóri nefndasviði Alþingis umsögn dags. 6. júní 2014. Í þeirri umsögn kemur eftirfarandi fram:

„Undanþágur samkvæmt 3. mgr. 2. gr. laga nr. 50/1988 taka aðeins til virðisaukaskatts af sölu eða afhendingar á þeirri þjónustu sem þar um getur en ekki til virðisaukaskatts (innskatts) af aðföngum til hinnar undanþegnu starfsemi, sbr. ákvæði 4. mgr. 2. gr. laganna. Þá nær undanþága eingöngu til sölu á þeirri þjónustu sem undir ákvæði 3. mgr. 2. gr. falla en ekki til vörusölu enda fæli annað í sér samkeppnisröskun.

Íþróttastarfsemi er undanþegin virðisaukaskatti á grundvelli 5. tölul. 3. mgr. 2. gr. laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt. Undanþágan hefur verið talin taka til sölu íþróttafélaga á aðstöðu til æfinga og iðkunar íþróttar (félagsgjöld/æfingagjöld). Undanþágan nær einnig til aðgangseyris að íþróttamótum og íþróttasýningum. Íþróttafélög er þó virðisaukaskattsskyld að því er varðar sölu þeirra á vörum og þjónustu og vörum í samkeppni við atvinnufyrirtæki, t.a.m. vegna auglýsingasölu, útgáfustarfsemi og veitingastarfsemi, eins og fram kemur í þingsályktunartillögunni.

Sömu meginsjónarmið gilda þannig um allar þær undanþágur sem falla undir ákvæði 3. mgr. 2. gr. laga nr. 50/1988. Það er álit ríkisskattstjóra að fordast beri að kljúfa eitt undanþáguákvæði frá öðrum með því að búa til sérreglu um það. Frávik sem þessi auka enn flækjustig við framkvæmd virðisaukaskatts sem næg eru fyrir. Þá getur hættan á misnotkun og mistökum aukist og þar með gert allt eftirlit torveldara. Einnig ber ávallt að hafa í huga að virðisaukaskattskerfið er tekjuöflunarkerfi fyrir ríkissjóð. Enn fremur þykir ríkisskattstjóra rétt að benda á að ekki er ólíklegt að aðrir aðilar, sem undir undanþáguákvæði 3. mgr. 2. gr. heyra, muni fylgja í kjölfarið og fara fram á sams konar breytingar sér til handa. Í þessu sambandi er vakin sérstök athygli á því að ef

virðisaukaskattur af efniskaupum yrði endurgreiddur samkvæmt tillögumni fæli það í sér réttindi umfram það sem aðrir þeir njóta sem óskattskyldir eru samkvæmt lögum um virðisaukaskatt, þ.m.t. íbúðareigendur vegna vinnu við íbúðar- eða frístundahúsnæði.

Ríkisskattstjóri vekur athygli á að hinn 21. febrúar 2014 kynnti fjármála- og efnahagsráðuneytið að búið væri að stofna stýrihóp sem hefði yfirumsjón með gagngerri endurskoðun á vörugjalda- og virðisaukaskattskerfunum. Er þeim starfshóp m.a. ætlað að leggja til grundvallar við endurskoðunina að skattstofn virðisaukaskatts verði breikkaður en í því felst væntanlega fækkun undanþága frá skattskyldu og endurgreiðslna. Framkomin tillaga myndi ganga gegn þessari stefnumiðun og er tæplega tímabær við þessar aðstæður. Þá skal bent á að í stefnuyfirlýsingu ríkisstjórnar Íslands kemur m.a. fram að gerð verði á kjörtímabilinu úttekt á skattkerfinu og skattkerfisbreytingum undanfarinna ára og lagðar fram tillögur til úrbóta með það að markmiði m.a. að einfalda skattkerfið og breikka skattstofna og jafnframt að neysluskattar verði jafnaðir og einfaldaðir og vörugjöld endurskoðuð.

Ríkisskattstjóri vill vekja athygli á að einhvers misskilnings virðist gæta um það í þingsályktunartillögumni að íþróttafélög hafi heimildir til endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu við byggingu íþróttamannvirkja á grundvelli ákvæðis til bráðabirgða nr. XV við lög nr. 50/1988, á þeim grundvelli að um frístundahúsnæði sé að ræða. Á grundvelli bráðabirgðaákvæðisins hefur verið sett reglugerð nr. 440/2009, um tímabundna aukna endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu manna við íbúðarhúsnæði og frístundahúsnæði auk annars húsnæðis sem er alfarið í eigu sveitarfélaga. Í 2. gr. reglugerðarinnar er fjallað um frístundahúsnæði og er ákvæðið svohljóðandi:

„Með frístundahúsnæði samkvæmt 1. gr. er átt við frístundahúsnæði eins og það er skilgreint í 2. gr. laga nr. 75/2008, um frístundabyggð og leigu lóða undir frístundahús, enda sé það skráð sem frístundahúsnæði hjá Fasteignaskrá Íslands. Eigendur frístundahúsnæðis fá því aðeins virðisaukaskatt endurgreiddan á grundvelli þessarar reglugerðar að hann hafi ekki fengist endurgreiddur í formi innskatts, sbr. VII. kafla laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt.“

Hugtakið frístundahúsnæði er skilgreint í 2. tölul. 1. mgr. 2. gr. tilvitnaðra laga nr. 75/2008, með svofelldum hætti:

„Frístundahús: Hús utan þéttbýlis sem aðallega er nýtt til að fólk geti dvalist þar tímabundið til að eyða frítíma sínum og þar sem að öðru jöfnu er óheimilt að hafa skráð lögheimili. Mannvirki sem stendur á lóð fyrir frístundahús, svo sem geymsla, en er ekki samtengt frístundahúsi, er hluti hússins í skilningi laga þessara. Þó teljast eftirfarandi mannvirki ekki frístundahús í skilningi laga þessara: fjallaskálar, gangnamannaskálar, aðstöðuhús, neyðarskýli, kofar og önnur slík mannvirki utan þéttbýlis. Enn fremur teljast hús og önnur mannvirki, sem standa á landi sem fellur utan 3. tölul., ekki frístundahús í skilningi laga þessara.“

Ekki verður séð að heimild íþróttafélaga til endurgreiðslu virðisaukaskatts vegna byggingar íþróttamannvirkja verði byggð á því að um sé að ræða frístundahúsnæði. Í þessu sambandi skal þess getið að samkvæmt 3. mgr. framangreinds ákvæðis til

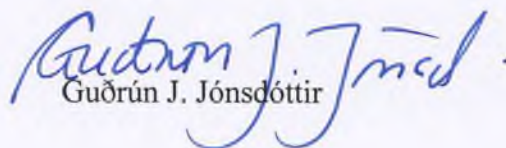
bráðabirgða nær ákvæði 1. mgr. þess jafnframt til annars húsnæðis sem er alfarið í eigu sveitarfélaga eða stofnana og félaga sem alfarið eru í eigu sveitarfélaga. Íþróttafélög geta því ekki byggt heimildir til endurgreiðslu virðisaukaskatts á grundvelli þessa ákvæðis. Slik endurgreiðsla kæmi þá og því aðeins til álita að um sé að ræða húsnæði í eigu sveitarfélags eða stofnana og félaga sem alfarið eru í eigu þess og tekur samkvæmt orðanna hljóðan til húsnæðis í eigu þessara aðila en ekki mannvirkja almennt.

Með vísan til framangreinds getur ríkisskattstjóri ekki mælt með þeim tillögum sem fram koma í þingsályktunartillögunni.

Ríkisskattstjóri áréttar það sem fram kemur í tilvitnaðir umsögn.

Virðingarfyllst

Skúli Eggert Þórðarson

Guðrún J. Jónsdóttir